

Džezā uz septītā viļņa

Saulkrastu džezā festivālu direktors Tālis Gžibovskis pirmo gadu jūtas tramīgs, bet mierīgs

Dienas cilvēks

Inese Lūsiņa

Bundzinieks un Saulkrastu džezā festivālu direktors Tālis Gžibovskis jau sagaidījis 7.Starpptautiskā festivāla *Saulkrasti Jazz* dalībniekus — pedagogus un audzēkņus atpūtas kompleksā *Minhauzena Unda*. Mūzikas skaņas tur nerims līdz pat sestdienai, kad klausītājiem bez maksas pieejamajā bērnu džezā mūzikas koncertā Saulkrastu estrādē ikviens varēs pārliecināties, ko divpadsmit pedagogu vadībā iemācījušies nometnes meistarklašu 165 audzēkņi. Noslēguma koncertā, kas turpat sekos vakarā, muzicēs džezā zvaigznes — bungu virtuozs, *drum'n bas* un džezā sintezētājs Džo Džo Meijers, Kšištofs Zavadskis ar *R&B-Bop Trio* un mūsu džezā dziedātāja Olga Pirāga, kura svin trīdesmit radošo skatuves darba gadu jubileju.

Process bez patmīlības

Liela daļa meistarklašu audzēkņu ir sarežģītajā tiņu vecumā, taču Tālis Gžibovskis izskatās pavisam mierīgs: «Pateicoties saskaņotajam komandas darbam, pirmo gadu man ir diezgan tramīgs, tomēr mierīgs prāts.»

Kā to izdevies panākt? Viņš rāda dūri: esam pieci — Zvejniekciema mūzikas un mākslas skolas direktors Raimonds Kalniņš, menedžeri Dana Daugule, Mārtiņš Barkāns un mūsu tuvākie cilvēki,» stāsta T.Gžibovskis, kurš, kā arvien, iesaistījies darbā arī savu dzīvesbiedri Tamāru. Viņu dēliem Reinim (17)

FOTO — JĀNIS BULS, DIENA

Par festivāla *Saulkrasti Jazz* radošajām meistarklasēm T.Gžibovskis saka: «Ir patikami redzēt, ka nometne beidzas, bet ir grūti atvadīties. Tie ir mūsu bērni, daļa no Latvijas nākotnes. Varbūt viņi nepaliks mūzikā, taču atcerēsies, ka kāds meistars vai vienaudzis Saulkrastos pirms daudziem gadiem pateica kaut ko tādu, kas vēl tagad dod stimulu»

un Jēkabam (15) šī nedēļa pāies, gan muzicējot, gan līdz ar citiem brīvprātīgajiem jauniešiem palīdzot organizatoriskajā darbā.

Lai gan Tālis ir pieredzējis Rīgas 100.vidusskolas un nu arī Rīgas Doma kora skolas un Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas pedagogs, Saulkrastos viņš pats nemācīs. «Gribu redzēt, kā strādā mani slavenie kolēģi, viespedagoģi Kšištofs Zavadskis, Mihaels Kūtners, Stivs Logans — lielas personības labā, treknā nozīmē. Ceru, ka vismaz šovasar man beidzot izdosies viņus pavērot.» Daži no viņiem viesojas atkārtoti, savukārt pārējie jāvārdū parasti dod jau pēc pusstundas. Tik ilgs laiks vajadzīgs, lai pakonsultētos ar kolēģiem, kuri te jau bijuši. Bundzinieks Volfgangs Hafners piezvanījis pats: esmu tajā dienā brīvs, vai varu uzspēlēt noslēgumkoncertā? «Var jautāt, cik maksā tāds festivāls, taču cik maksā šāds telefona zvans no izcila mūziķa, kurš tikko koncertējis Japānā, Ķīnā, Čīlē, Brazīlijā? Tādu sajūtu nevar nopirkt ne par tūkstoš, ne vairāk latiem.»

Tiem, kuri iet uz koncertiem, lai meklētu kļūdas, Tālis iesaka mainīt pieeju: nākt baidīt džeza valdzinoši demokrātiskā gaisotnē. «Patmīlības stīgas mani ir nomierinājušas, pašreiz mani interesē process. Ir patīkami redzēt, ka nometne beidzas, bet ir grūti atvadīties. Tie ir mūsu bērni, daļiņa Latvijas nākotnes. Varbūt viņi nepaliks mūzikā, taču atcerēsies, ka kāds meistars vai vienaudzis Saulkrastos pirms daudziem gadiem pateica kaut ko tādu, kas vēl tagad dod stimulu.» Pašam Tālim to savulaik devis leģendārais saksofonists Raimonds Raubiško, kurš nosēdinājis blakus un stundām mācījis elementāros pamatus.

Patina laika mašīnā

Lai gan Tālim darba pilnas rokas, viņš gatavojas arī pats muzicēt Birutas Ozoliņas projektā *Patina*, kurā džezs sader ar latviešu tautas dziesmām. Ar *Patinu* šovasar atklāts festivāls Francijā, nelielā pieokeāna ciematīnā, kas latviešus pārsteidzis ar divdesmit četru koncertu plānu visai vasarai. Pēc uzstāšanās saņemti ielūgumi uz vēl trim pasākumiem Francijā. Tikko būs arī džeza festivālā *Koktabelj* Ukrainā, ko rīko viens no turienes masu mediju magnātiem.

«Pirmoreiz redzēju, ka žurnālistu, fotogrāfu, operatoru ir trīsreiz vairāk nekā mūziķu — tiek darīts viss, lai festivālu izceltu kā vienu no lielākajiem postaustrumeiropā. Pēc uzstāšanās korespondenti jautāja: cik ilgi, mūsaprāt, turpināties skaņdarbs? Atceros tikai, ka to iesākām ceturatā, bet beidzot jau bija vesels ducis mūziķu. Varbūt piecpadsmit minūtes? Viņi sāka smieties, sakot, ka ierakstījuši 42 minūtes.»

Lai gan Ukrainā pirktpēja ir nesalīdzināmi zemāka kā Latvijā, festivāla rocība ir nesalīdzināmi lielāka nekā Baltijas valstu džeza festivālu budžeti. Tomēr Tālis teic, ka jūties tur kā «laika mašīnā ar 20 gadu atpakaļgaitu». Kas tad, izkāpjot no laika mašīnas, liek justies tik labi, nesukumstot, ka iespējas Saulkrastos ierobežo līdzekļu limits? «Saprātu, kāpēc ukraiņi brauc pie mums. Arī abi festivāla *Koktabelj* direktori pieteikušies uz mūsu pasākumu un ir ar mieru vienkārši dzīvot teltī.»

Mūzika teltis un tumsā

Telšu pilsētiņa, protams, nav domāta tikai pārtikušu festivālu

direktoriem. Nācies tādu veidot, jo atpūtas kompleksā *Minhauzena Unda* ir tikai ap simt vietu, bet dalībnieki piesakās vēl un vēl.

Tiem, kuri ir pilngadīgi, piedāvāta iespēja slīdēt teltīs, bet daudziem nācies atteikties vispār. Tos, kuri pošas savai pirmajai nometnei Saulkrastos, Tālis brīdina, lai gatavojas ne tikai muzicēšanai, bet arī rīta rosmei. «Mēdz dalīt: garīgais vai fiziskais darbs. Bet cik ilgi kusla miesa nesis Pegaza lidojumu? Piecus rītus izpurinot sevi vismaz ātrākā soli gar jūru, arī smadzenes sāk savādāk strādāt,» teic Tālis.

Modināt lielākos guļavas palīdzēšot bundzinieki, kuri strā-

dā apsardzē vai beiguši Sporta akadēmiju.

Jautāts par asākajiem pārdzivojumiem Saulkrastos, viņš atminas pasauleslavenā bundzinieka Billija Kobama viesošanās. Viņa koncertā uz skatuves divreiz nodzisa gaisma, taču viņš mierīgi turpināja muzicēt un klausītājiem likās, ka tā darīts speciāli, lai labāk izskanētu bungu solo.

«Bet bridī, kad gaisma nodzisa, man šausmās notirpa viss, kas varēja notirt,» stāsta Tālis. Kad pēc šā koncerta komanda un viesi sastājušies aplī, lai pateiktu pa vienam teikumam, basists Metjū Harisons palūdza pateikt divus. Pirmais bijis: «Paldies šai zemei, kurp

esmu uzaicināts», bet otrs: «Es ļoti gribu šeit vēl atgriezties.» Bet sākumā viņš brīnījās, kādā kaktā nonācis...

Reiz bariņš jauniešu, maigi sakot, neievēroja nometnes iekšējās kārtības noteikumus. Otrā rītā trim brašļiem bez liekiem komentāriem jautāts: jūs saprotat, kāpēc nevaram palikt kopā? Nākamajā gadā viņi atnākuši kopā ar draugiem, atvainojušies un pieteikušies: gribam būt šeit. Viens no viņiem tagad dzīvo Holandē un strādā tur ierakstu studijā.

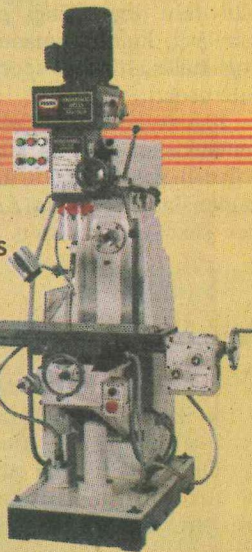
Zīmīgi, ka daudzi bijušie Saulkrastu meistarklašu audzēkņi pašreiz turpina mācības Eiropas un ASV mūzikas augstskolās. ♦

PROMA

DARBGALDI UN INSTRUMENTI

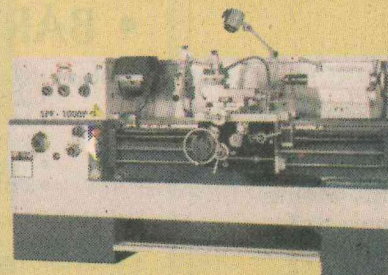
ČEHU KOMPĀNIJA PIEDĀVĀ LATVIJĀ
savu firmas zīmi **PROMA**

- metālapstrādes darbgaldi
- kokapstrādes darbgaldi

PROMA C.Z. - ekskluzīvs kompānijas

FERM® pārstāvis

5 valstīs -
Latvijā, Čehijā, Polijā,
Slovākijā, Lietuvā.

Garantija - 3 gadi!

Tālr.: 00370 37 261080; fakss: 00370 37 261077
Tālr.: 00371 9499151; e-mail: proma.lt@mail.lt